

Dosarul nr. 2rac-192/2018

prima instanță: Judecătoria Strășeni (jud: I. Chiroșca)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Mihaila, V. Cotorobai, A. Panov)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean
Nina Vascan
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Rolina Grup”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Rolina Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitate „Patricris” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societății cu Răspundere Limitată „Patricris” și a fost modificată hotărârea din 12 martie 2016 a Judecătoriei Strășeni

c o n s t a t ă :

La data de 17 iulie 2014, SRL „Rolina Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Patricris” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că între SRL „Patricris”, în calitate de client, și SRL „Rolina Grup”, în calitate de antreprenor, la data de 11 martie 2013 și la 01 iulie 2013, au fost încheiate contractele de antrepriză nr. 1, prin care reclamanta și-a asumat angajamentul de demolare a bunului imobil existent format din subsol + parter, amplasat pe lotul de teren cu nr. cadastral XXXXX, situat în or. Strășeni, s. Pânășești.

Conform contractului din 01 iulie 2013 reclamanta și-a asumat angajamentul de demarare a lucrărilor de construcție a unui centru de agrement cu dimensiunile de 18,00 m x 24,00 m, cu regimul de înălțime D+P+E+M, amplasat pe lotul de teren cu același număr cadastral, situată pe aceeași adresă.

Reclamanta a menționat că la data de 01 mai 2013 și la 05 iulie 2013 au fost încheiate contractele de antrepriză cu nr. 2, prin care și-a asumat obligația de a

demara lucrări de amenajare a lotului de teren cu tăierea arborilor existenți, compactarea terenului cu pământ, nivelarea terenului.

La data de 08 iulie 2013, SRL „Rolina Grup” și SRL „Paticris” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 3, prin care prima, conform obiectului contractului, a demarat lucrările de construcție.

Reclamanta a relevat că în baza contractelor sus indicate avea obligația de a efectua lucrările conform obiectului contractelor, iar pârâta de a achita costul lucrărilor executate conform p. 6.3 din contractele respective.

A precizat că pe perioada executării contractelor, reclamanta a executat lucrări în sumă de 414 430,34 de lei, iar pârâta a achitat o parte din lucrările executate în sumă de 90 000 de lei și refuză să achite lucrările executate și predate, conform proceselor-verbale de recepție a lucrărilor din luna martie - mai 2013, august-octombrie 2013.

Reclamanta a specificat că există două procese-verbale de recepție a lucrărilor executate care se află în ambele exemplare la pârâtă și conform calculelor efectuate (414 430,34 de lei – 90 000 de lei = 324 430,34 de lei), astfel, suma datorată de către pârâtă constituie - 324 430,34 de lei.

A solicitat admiterea acțiunii și încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei în mărime de 324 430,34 de lei.

Prin hotărârea din 12 martie 2016 a Judecătorei Strășeni a fost admisă cererea de chemare în judecată și a fost încasat de la SRL „Paticris” în beneficiul SRL „Rolina Grup” datoria în sumă de 324 430,34 de lei și taxa de stat în mărime de 9 732 lei.

Prin decizia din 16 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SRL „Paticris”, a fost casată hotărârea din 12 martie 2016 a Judecătorei Strășeni și a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii înaintată de SRL „Rolina Grup”. A fost încasat din contul SRL „Rolina Grup” în beneficiul SRL „Paticris” taxa de stat achitată pentru depunerea apelului, în sumă de 3 600 de lei.

La 01 august 2016, SRL „Rolina Grup”, reprezentată de avocatului Adrian Crețu, a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 29 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de SRL „Rolina Grup” și a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 14 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SRL „Paticris” și a fost modificată hotărârea din 12 martie 2016 a Judecătorei Strășeni, în partea încasării datoriei de 324 430,34 de lei, micșorând suma până la 3 778 de lei și respectiv cheltuielile de achitare a taxei de stat până la suma de 270 de lei.

La data de 14 martie 2018, SRL „Rolina-Grup” a declarat recurs împotriva deciziei din 14 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că consideră neîntemeiată decizia instanței de apel, deoarece instanța a interpretat eronat legea, precum și probele prezente la materialele cauzei.

A reiterat că instanța de apel a interpretat eronat clauzele contractuale cu privire la executarea lucrărilor de amenajare a lotului de teren cu nr. cadastral XXXXX, lucrări pentru care recurenta a solicitat încasarea datoriei, fără a reține că, intimata a

semnat facturile fiscale, precum și procesele-verbale de recepție a lucrărilor de demolare și lucrărilor de construcție.

A declarat recurenta că, probele prezentate în susținerea poziției sale și anexate la dosar, merită a fi apreciate în ansamblul lor ca fiind dovezi pertinente și concludente pentru admiterea acțiunii, cu atât mai mult că, la semnarea facturilor, cât și a proceselor-verbale nu au fost semnalate de către intimată ca fiind întocmite cu încălcarea legislației în vigoare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 14 septembrie 2017, fiind recepționată de către recurentă contra semnătura la data de 03 martie 2018, fapt confirmat prin înscrisul anexat la materialele cauzei (f.d. 171, Vol. II).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către SRL „Rolina Grup” a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, pentru examinarea fondului recursului.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate, a materialelor din dosar și în conformitate cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat cu casarea deciziei instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

Astfel, actele cauzei atestă că prin contractul de antrepriză nr. 1 din 11 martie 2013, SRL „Rolina Grup” și-a asumat angajamentul de demolare a bunului imobil existent format din subsol + parter, amplasat pe lotul de teren cu nr. cadastral XXXXX, situat în r. Strășeni, sat. Pânășești. (f.d. 13-14, Vol. I)

Prin contractului de antrepriză nr. 1 din 01 iulie 2013, SRL „Rolina Grup” și-a asumat angajamentul de demarare a lucrărilor de construcție a unui centru de agrement cu dimensiunile de 18,00 m x 24,00 m, cu regimul de înălțime D+P+E+M, amplasat pe lotul de teren cu același nr. cadastral, situată pe aceeași adresă. (f.d. 11-12, Vol. I)

Conform procesului-verbal nr. 1 de recepție a lucrărilor au fost executate lucrări de demolare în perioada martie-mai 2013, valoarea de deviz constituind suma de 273 557,01 de lei. (f.d. 16, Vol. I)

Prin contractul de antrepriză nr. 2 din 01 mai 2013 (f.d. 5-6, Vol. I) și contractul de antrepriză din 05 iulie 2013 (f.d. 9-10, Vol. I), SRL „Rolina Grup” și-a asumat

angajamentul de a demara lucrări de amenajare a lotului de teren cu tăierea arborilor existenți, compactarea terenului cu pământ, nivelarea terenului.

SRL „Rolina Grup” prin contractul de antrepriză nr. 3 din 08 iulie 2013 și-a asumat angajamentul de demarare a lucrărilor de construcție a unui centru de agrement în mărime de 18,00 m x 24,00 m, cu regimul de înălțime D+P+E+M, amplasat pe lotul de teren cu același număr cadastral, situat pe aceeași adresă. (f.d. 7-8, Vol. I)

Conform pct. 6.5 din contractele respective, reclamanta-recurentă și-a asumat angajamentul de a efectua lucrările conform obiectului contractului, iar pârâta de a achita costul construcțiilor executate.

Conform procesului-verbal nr. 6 de recepție a lucrărilor în perioada august – octombrie 2013 de către SRL „Rolina Grup” au fost executate lucrări de construcție, valoarea de deviz constituind suma de 209 430,34 de lei. (f.d. 17, Vol. I)

Astfel, conform proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție nr. 1 și nr. 6, semnate de ambele părți, însoțite de facturile fiscale din 24 septembrie 2013, 13 septembrie 2013, 04 septembrie 2013, 17 septembrie 2013, 19 septembrie 2013, 11 decembrie 2013 se atestă faptul că intimata a recepționat lucrările efectuate de către recurentă în sumă totală de 414 430,34 de lei. (f.d. 16-23, Vol. I)

În conformitate cu actul de verificare din 17 iulie 2014 se atestă că intimata a achitat recurenteii suma de 90 000 de lei, având la 30 iunie 2014 o restanță față de recurentă în sumă de 324 430,34 de lei. (f.d. 28, Vol. I)

Prin pretenția înaintată, SRL „Rolina Grup” a solicitat achitarea în termen de 10 zile calendaristice, de la recepționarea somației, a datoriei în sumă de 324 430,34 de lei (f.d. 15, Vol. I).

Însă, deoarece soluționarea litigiului pe cale amiabilă nu s-a soldat cu succes, reclamanta s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Prima instanță fiind investită cu examinarea cauzei a concluzionat în sensul temeiniciei acțiunii și a hotărât de a încasa de la SRL „Patricris” în beneficul SRL „Rolina Grup” datoria în sumă de 324 430,34 de lei și taxa de stat în mărime de 9 732 de lei.

Pe când, Curtea de Apel Chișinău, fiind investită cu judecarea cauzei în ordine de apel, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a decis de a modifica hotărârea din 12 martie 2016 a Judecătoriei Strășeni, în partea încasării datoriei de 324 430,34 de lei, micșorând suma până la 3 778 de lei și respectiv cheltuielile de achitare a taxei de stat până la suma de 270 de lei.

În opinia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, decizia instanței de apel nu poate fi menținută, deoarece concluziile expuse în acestea contravin circumstanțelor cauzei, iar litigiul a fost soluționat cu aprecierea eronată a materialului probator.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Raportând normele enunțate la circumstanțele cauzei din speță, instanța de recurs constată că instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe eronat a interpretat dreptul procedural și material care guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, Colegiul consideră eronată concluzia instanței de apel, în cazul în care conform art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 alin. (2) Cod civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Art. 666 alin. (1) Cod civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 946 alin. (1) Cod civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

Astfel, reținând cele supra relatate, prin prisma normelor precitate, Colegiul consideră întemeiată concluzia primei instanțe prin care a indicat că SRL „Rolina Grup” a administrat și prezentat suficient material probatoriu ca să demonstreze că SRL „Paticris” nu și-a onorat corespunzător obligațiile contractuale.

Or, cele constatate denotă că SRL „Rolina Grup” s-a obligat să execute anumite lucrări conform contractelor de antrepriză, iar SRL „Paticris” să achite costul lucrărilor la finele fiecărei etape de lucru.

În speță, Colegiul reține că SRL „Paticris” a semnat atât procesele-verbale de recepție a lucrărilor de demolare și de construcție, cât și facturile fiscale care estimează sumele pentru lucrările de construcție și amenajare realizate de către SRL „Rolina Grup” fără să înainteze careva pretenții față de ultima.

Cât privește afirmațiile SRL „Paticris” precum că SRL „Rolina Grup” nu a demolat bunul imobil existent format din subsol + parter cu mărimile pe partea exterioară de 18,00 m x 12,m, amplasat pe lotul de teren cu nr. cadastral XXXXX, precum nici nu a demarat lucrările de construcție, iar contractele sunt încheiate fără a produce efecte juridice, Colegiul le consideră neîntemeiate și lipsite de suport juridic, mai mult, însăși intimatul a semnat procesul-verbal de recepție a lucrărilor de unde este indicată valoarea lucrărilor.

Or, în conformitate cu art. 118, alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Colegiul, în speță, reține că de către SRL „Rolina Grup” au fost efectuate lucrări de demolare și au fost demarate lucrări de construcție, lucrări care au o anumită valoare economică.

Astfel, în contextul în care SRL „Paticris” nu a negat că SRL „Rolina Grup” a efectuat lucrările date și nu a prezentat probe care ar demonstra că altcineva ar fi ridicat construcțiile nefinisate, în cazul în care la materialele cauzei sunt anexate și procesele-verbale de recepție finală, dar și luând în considerație faptul că prețul în contractele de antrepriză (și nu numai) s-au stabilit în baza acordului de voință al părților, rezultă că, constatarea de către un specialist a unui alt preț nu poate servi drept temei de modificare a clauzelor convenite în contract (avizul tehnic elaborat la 06 aprilie 2015).

Cât privește argumentele intimatului potrivit cărora contractele de antrepriză sunt nule pe motiv de activitate și de neîndeplinire a unor clauze contractuale, ceea ce a dus la aceea că, construcția nu a fost finalizată, și în consecință anume recurenta este vinovată de neîndeplinirea obligațiilor contractuale, instanța le consideră neîntemeiate, deoarece actele cauzei cert denotă că recurentul a sistat lucrările anume din cauza executării necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare corelative de către intimat.

Mai mult, careva adresări în ordine prealabilă, în vederea soluționării pretențiilor intimatului față de recurent, care ar fi reieșit din contractele de antrepriză și procesele-verbale de recepție finală menționate supra nu au fost prezentate.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel, prin care a indicat că raportul de constatare nr. 400 din 12 septembrie 2017 vine să fortifice cele constate prin actul de constatare la fața locului întocmit de executorul judecătoresc, și ca consecință procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție nr. 1 și nr. 6, însoțite de facturile fiscale vin în contradicție cu constatările de la fața locului, și nu pot servi ca temei de admitere a acțiunii.

Or, la caz, actul de constatare la fața locului din 17 martie 2015, întocmit de executorul judecătoresc Olga Pascari nu poate prevala, în calitate de probă, procesele-verbale de recepție a lucrărilor nr. 1 și nr. 6, semnate de ambele părți, însoțite de facturile fiscale din 24 septembrie 2013, 13 septembrie 2013, 04 septembrie 2013, 17 septembrie 2013, 19 septembrie 2013 și 11 decembrie 2013.

Mai mult, Colegiul reține că raportul de constatare nr. 400 din 12 septembrie 2017 denotă cert că la obiectul cu nr. cadastral XXXXX au fost efectuate lucrări în sumă de 483 800 de lei.

Prin urmare, instanța de recurs reține ca fiind întemeiate argumentele recurentului privind temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe, argumente ce nu pot fi combătute de instanța de recurs.

Reieșind din cele supra relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia primei instanțe este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, cu pronunțarea asupra tuturor argumentelor, pe când decizia instanței de apel este neîntemeiată, urmare a aprecierii eronate a materialului probator.

În conexiunea celor enunțate, se constată că concluziile instanței de apel expuse în decizie contravin circumstanțelor cauzei, fapt ce a dus la emiterea unei soluții greșite în acest sens, pe când prima instanță just a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii înaintate de SRL „Rolina Grup”.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Rolina-Grup”.

Se casează integral decizia din 14 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 12 martie 2016 a Judecătoriei Strășeni, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Rolina-Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Patricris” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Dumitru Visternicean

Nina Vascan

Dumitru Mardari

Galina Stratulat